

Προστατέψτε τα κατοικίδια και τον εαυτό σας!

Εμβολιάστε με αντιλυσσικό εμβόλιο το σκύλο σας.

Τσοπανόσκυλα και κυνηγόσκυλα που βρίσκονται σε συχνή και άμεση επαφή με το φυσικό περιβάλλον κινδυνεύουν περισσότερο.

Άλλα χρήσιμα τηλέφωνα:

ΥΠΑΑΤ (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων)
Τμήμα Ζωοαθρωπονόσων, Τηλ. 210 2125725-27
www.minagric.gr

ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής)
Συντονιστικό Κέντρο Δασοπροστασίας, Τηλ. 1591

ΚΕΕΛΠΝΟ (Κέντρο Ελέγχου & Πρόσληψης Νοσημάτων)
e-mail: kerix@keelrno.gr
Τηλεφωνικό Κέντρο : 210 5212000
Κέντρο Επιχειρήσεων : 210 5212054 (24ωρο/7μερο)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ

Η ΛΥΣΣΑ ακόμη και σήμερα απειλεί τον άνθρωπο και τα ζώα!

Τι είναι η λύσσα

Είναι ζωοανθρωπονόσος. Πρόκειται για μια ιογενή λοίμωξη του κεντρικού νευρικού συστήματος που οφείλεται σε διάφορα στελέχη του ιού *Lyssavirus*. Ο ιός αφού εισέλθει στον οργανισμό μεταναστεύει στον εγκέφαλο του θύματος. Προσβάλλει όλα τα θηλαστικά, δηλαδή κατοικίδια και αγροτικά ζώα, άγρια ζώα όπως την αλεπού, το λύκο, το κουνάβι κ.λπ. καθώς και τον άνθρωπο.

Πως μεταδίδεται

Η νόσος μεταδίδεται με το σάλιο του μολυσμένου ζώου

α) με δάγκωμα ή

β) με δερματική επαφή, αν δηλαδή το σάλιο του μολυσμένου ζώου έρθει σε επαφή με εκδορές και μικροτραύματα του δέρματος ή ακόμα και με υγιείς βλεννογόνους (μάτια, μύτη, στόμα).

Ποια είναι τα συμπτώματα στα ζώα

Στα ζώα εμφανίζεται με δύο μορφές:

τη μανιακή και την καταθλιπτική.

Στη μανιακή μορφή παρατηρείται αλλαγή της συμπεριφοράς του. Δηλαδή, ήρεμος σκύλος παρουσιάζει ξαφνικά νευρικότητα και περιφέρεται ανήσυχος χωρίς συγκεκριμένο λόγο, τρομάζει με το παραμικρό, είναι ανόρεχτος και παρουσιάζει ερεθισμό στο σημείο που δαγκώθηκε. Στη συνέχεια το ζώο γίνεται επιθετικό και δαγκώνει ότι και όποιο βρεθεί μπροστά του. Από το στόμα του ζώου ρέουν άφθονα σάλια που αδυνατεί να τα καταπιεί λόγω σπασμού των μυών κατάποσης. Λόγω της παράλυσης των φωνητικών χορδών το γάβγισμά του αλλάζει και μεταβάλλεται σε βραχνό και τραχύ ουρλιαχτό. Ακολουθούν γενικοί μυϊκοί σπασμοί και

παράλυση του σώματος που συνοδεύεται με το θάνατο του ζώου.

Προσοχή για αποφυγή σύγχυσης στην περίπτωση που ζώα εκ φύσεως συμπεριφέρονται επιθετικά ή αμύνονται όταν προστατεύουν την περιοχή τους.

Στην καταθλιπτική μορφή παρατηρείται παράλυση του τραχήλου και των μυών της κατάποσης που συνοδεύεται με άφθονη σιαλόρροια. Παράλυση των άκρων, γενικευμένη παράλυση και θάνατος.

Σ' αυτή την περίπτωση δεν γίνεται εύκολα αντιληπτός ο κίνδυνος και στην προσπάθεια να βοηθήσει ο ιδιοκτήτης τον σκύλο του πιθανόν να εκθέσει τον εαυτό του στην μόλυνση.

Τι πρέπει να κάνουμε αν δεχτούμε δάγκωμα από λυσσύπλοπο ζώο

Στα ζώα της άγριας πανίδας η αλλαγή συμπεριφοράς τους δεν μπορεί εύκολα να εκτιμηθεί. Γι' αυτό το λόγο, εάν κάποιος ήμερο ή άγριο ζώο επιτεθεί και δαγκώσει κατοικίδιο ζώο ή άνθρωπο, πρέπει να θεωρηθεί εν δυνάμει μολυσμένο.

Σε αυτήν την περίπτωση

- Πλύνετε πολύ καλά την πληγή με νερό και σαπούνι για αρκετή ώρα (10-15 λεπτά) και εφαρμόστε σ' αυτή αλκοολούχο ή ιωδιούχο αντισηπτικό (οινόπνευμα ή ιώδιο). Επικοινωνήστε άμεσα με το γιατρό σας! Αν δεν χορηγηθεί έγκαιρα η απαραίτητη προληπτική αγωγή (εμβολιασμός, χορήγηση αντιλυσσικού ορού), η λοίμωξη μπορεί να οδηγήσει σε θάνατο!
- Προσπαθήστε να συγκρατήσετε στη μνήμη σας την εικόνα του ζώου (είδος, μέγεθος, χρώμα κ.λπ.), την τοποθεσία του συμβάντος και που κατευθύνθηκε το ζώο μετά. Αναφέρετε το περιστατικό στην οικεία Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας και στο τοπικό Τμήμα Κτηνιατρικής

Τα συμπτώματα της Λύσσας

Κατά τη διάρκεια επώασης (2 έως 8 βδομάδες), συνήθως δεν εκδηλώνονται κλινικά συμπτώματα. Όταν όμως εμφανιστούν αυτά δεν υπάρχει περίπτωση σωτηρίας και η κατάληξη είναι ο θάνατος!

Η διάγνωση και η αντιμετώπισή της νόσου πρέπει λοιπόν να γίνεται άμεσα με αιματολογικές εξετάσεις και εξετάσεις σιέλου. Σε ζώα που έχουν ήδη προσβληθεί από λύσσα, επιβάλλεται η θανάτωσή τους.

